

Додаток 1

Звіт про наукову роботу кафедри політології та державного управління факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за 2024р.

1. Кафедральна тема: Забезпечення стійкості політичної системи та управлінської діяльності в умовах російсько-української війни та глобальної нестабільності

(науковий керівник: д.політ.н., професор, зав кафедри політології та державного управління Круглашов А.М.)

термін виконання 2024 – 2028 рр.

кількість виконавців – 11

2. Наукові результати отримані при виконанні теми у звітному році (до 2 стор.).

Колектив науковців кафедри приступив до виконання першого етапу кафедральної\ теми «Забезпечення стійкості політичної системи та управлінської діяльності в умовах російсько-української війни та глобальної нестабільності». На цьому етапі основна увага дослідників приділялась вивченню та пропозиції методологічних основ та дослідницького інструментарію вивчення політичних та управлінських процесів в умовах російсько-української війни.

Безпекові виклики, які повстали перед Україною стали головним предметом дослідницьких зусиль кафедри. Зокрема ним основну увагу приділяє проф. А. Круглашов і доцент Н. Нечаєва-Юрійчук. Остання зосереджується також на проблематиці безпеки в регіоні Центрально-Східної Європи та Чорного моря. Питання сучасної політичної комунікації та протидії інформаційній агресії з боку росії вивчають професор Н. Ротар, доценти Н. Нечаєва-Юрійчук та І. Цікул.

Проблематикою виборчих процесів, в тому числі протидії використанню російської стороною інструментарію псевдореферендумів приділяє увагу проф. Є. Юрійчук і доцент П. Молочко.

Зовнішні чинники стійкості України, її взаємодію з сусідніми країнами, насамперед з державами ЄС, вивчають проф. В. Бурдяк, Н. Ротар, доцент Н. Нечаєва-Юрійчук та інші дослідники. При цьому головна увага спрямовується на аналіз не тільки загроз і викликів безпеці і зовнішній політиці України, але й на можливості та перспективні завдання поступу нашої держави на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції, забезпечення сприятливих умов для її збереження та подальшого розвитку.

Актуальні питання діяльності системи публічного управління та адміністрування вивчають проф. А. Круглашов, доценти С. Швидюк і І. Недокус, а також інші науковці кафедри. Пильна увага приділяється питанням регіональної та локальної політики, розвитку місцевого самоврядування, проблемам місцевої демократії.

Проблематика діджиталізації та цифровізації публічної політики та адміністрування посідає все більш помітне місце у наукових пошуках викладачів кафедри. Тут варто відзначити зусилля проф. Н. Ротар, доц. Н. Стрельчук та інших дослідників.

Основні результати теоретичних, емпіричних і прикладних наукових досліджень кафедри відбиті у низці колективних монографій, в тому числі зарубіжних, а також у наукових статтях, які вийшли у періодичних виданнях, що індексуються у міжнародно визнаних базах.

Вони широко апробовані на міжнародних наукових конференціях, значна частина яких відбувались за межами України, що представлено у відповідних виданнях матеріалів конференцій або їх абстрактів (резюме). Зауважимо, що більшість наукових форумів, конгресів та семінарів міжнародного рівня за межами України проводяться без публікацій їх матеріалів. Ці розробки також належно представлені на тих міжнародних наукових конференціях і семінарах, інших заходах, які були організовані безпосередньо кафедрою політології та державного управління, або за її активною участю. Серед них заслуговують на окрему згадку такі наукові та науково-практичні заходи, як XII міжнародна наукова конференція імені Антона Кохановського, експертні круглі столи до Дня Європи, Дня державної служби та місцевого самоврядування, а також низка наукових і науково-методичних семінарів, які було проведено та організовано в поточному році. Детальніше про них нижче та в Додатку 2.

3. Досягнення провідних наукових шкіл за звітний рік (до 1 стор.).

Всупереч вкрай несприятливим умовам і викликам російсько-української війни, не зупинявся подальший розвиток Чернівецької політологічної школи, роботу якої спрямовує професор Круглашов А.М., за активної участі та поважним внеском професорів Ротар Н.Ю., Бурдяк В.І. та Юрійчук Є.П. Під їх науковим керівництвом тривають дослідження в галузі політичних наук та науки державного управління. Кафедра організовує і проводить міжнародні наукові конференції та інші заходи, ведеться підготовка аспірантів і докторантів. Науковці чернівецької політологічної школи запрошуються до участі в захистах дисертацій як опоненти і рецензенти, здійснюють підготовку докторів філософії з політичної науки, беруть участь у міжнародній співпраці та грантовій діяльності. Так, цього року завершили написання своїх дисертацій аспіранти Опінко С. і Сабадаш Н., які починають процедури підготовки до захистів.

Науковці кафедри забезпечують діяльність аспірантури (гарант – проф. Ротар Н.Ю.) та докторантури (052 Політологія), а також беруть активну участь у захисті докторських (і кандидатських) дисертацій з політичних наук. Так, у жовтні 2024 року проф. Круглашов був запрошений до складу разової Ради з захист дисертації, поданої на здобуття ступеня доктора

філософії (політичні науки) в Університеті Марії Склодовської-Кюрі Любліна (Польща) Лілії Грицай на тему «Зелена економіка як стратегія досягнення сталого розвитку міста».

4. Перелік (вказати конкретні назви):

- захищених дисертацій співробітниками, аспірантами і докторантами - ;
- виготовлених макетів приладів - ,
- створених нових методик - ,
- технологій - ,
- експериментальних зразків матеріалів - ;
- виставкових експонатів - ,

5. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

Інформація про співпрацю з науковими закладами та фірмами, наукове стажування, контракти, результати співпраці.

Кафедра політології та державного управління продовжувала міжнародну співпрацю у 2024 році. Так, у закордонних відрядженнях із метою стажувань, прочитання лекцій та виступів на міжнародних наукових конференціях, обговорення планів наукової співпраці неодноразово був проф. Анатолій Круглашов (Вроцлавський університет, Університет Марії Склодовської-Кюрі, Католицький університет імені Івана-Павла II, Ягеллонський університет, тощо). Доцент Наталія Нечаєва-Юрійчук неодноразово виїжджала у зарубіжні відрядження, відбудувала Педагогічний університет у Людвігсбурзі (ФРН) та Університет у Дюссельдорфі, Жешувський університет та низку інших ЗВО за кордоном.

Професор Наталія Ротар була на семінарі в Ягеллонському університеті у м. Краків (Польща). Доцент Павло Молочко перебував на навчальному тренінгу в Університеті Гранади (Іспанія).

Студенти, які навчаються на кафедрі брали участь в програмі академічних обмінів Erasmus+. А саме, Гнеда Олександра за програмою Еразмус+ перебувала у Гронінгенському університеті (м. Гронінген, Нідерланди) з 31.01.2024 до 1.07.2024 року. А студентка Сігітова Анастасія в Оснабрюцькому університеті (Німеччина) з 25.03.2024 до 24.08.2024 року.

Також кафедра залучала іноземних фахівців до навчального та науково-дослідницького процесу. Зокрема до участі в Міжнародній науковій конференції «Муніципальні читання імені Антона Кохановського (вересень 2024), зокрема з Польщі, Румунії та Республіки Молдова. До заходів з відзначення Дня Європи і до міжнародної науково-практичної конференції «ЄС-Східне партнерство в умовах геополітичних змін і безпекових викликів: можливості та нові формати співпраці» (6 – 7 червня 2024 року).

Також окремі науковці кафедри долучались до виконання міжнародних проектів. Так, наприклад, проф. А. Круглашов є експертом Центру досконалості імені Жана Моне в Молдовському державному університеті, а також титульним членом Групи незалежних експертів з Європейської Хартії місцевого самоврядування (Рада Європи) і був

запрошений до складу Дорадчої Ради відкритої мережі європейських університетів при Раді Європи (OCEAN).

6. Конференції, семінари

Звіт про наукові та науково-технічні заходи, які проведені кафедрою у звітному році: назва заходу, термін проведення; кількість учасників, країни учасниці; інформація про основні проблеми, які обговорювалися на науковому заході.

Міжнародна науково-практична конференція «ЄС-Східне партнерство в умовах геополітичних змін і безпекових викликів: можливості та нові формати співпраці». 620395-ERP-1-2020-1-UA-ERPIMO-SUPPA-EU-EaP. 6 – 7 червня 2024 року, 55 учасників з України, Великобританії, Молдови, Польщі та Румунії, Польщі.

Обговорені наступні питання:

- Євроінтеграційні стратегії країн Східного Партнерства: від формату сусідства до повноправного членства.
- Амбівалентність європейської політики: роль ЄС та Східного партнерства у протистоянні російській повномасштабній війні проти України.
- Трансформаційні процеси у країнах Східного партнерства: пошук та імплементація новаторських рішень.
- Синергія зусиль академічних і громадських спільнот у країнах Східного партнерства: консолідація євроінтеграційного курсу на тлі російської агресії. - <https://aprei-eu-eap2020.com.ua/eu-eastern-partnership-under-geopolitical-changes-and-security-challenges-opportunities-and-new-cooperation-formats/>

XI Міжнародна наукова конференція "Муніципальні читання імені Антона Кохановського", 12 – 13 вересня 2024 року, понад 70 учасників з України, Польщі, Румунії, Молдови і США.

Обговорені такі питання як можливості фінансування публічних адміністрацій європейських прикордонних регіонів, посилення соціально-економічної спроможності громад Чернівецької області через співпрацю з містами-побратимами, ресурси і потенціал міжмуніципального та міжрегіонального співробітництва в умовах війни, транскордонне партнерство між громадами та завдання подальшого покращення цієї взаємодії. -

[http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[6958\]\[news_id\]=19165](http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[6958][news_id]=19165)

Міжнародний науково-практичний семінар «Світ після війни в Україні: з росією чи без?!», присвячений пам'яті доктора політичних наук Ігоря Мельничука, 20 лютого 2024 р. Учасники з України, Молдови, Румунії та Польщі – 20. Питання витоків російської агресії проти України, її значення як загрози для Європи та світу, аналіз творчої спадщини І.М. Мельничука. . - [http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[6958\]\[news_id\]=18840](http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[6958][news_id]=18840)

Літня наукова школа «ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МІЖСЕКТОРАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ»,

організована Навчально-науковим інститутом публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка (кафедра публічної політики), кафедра політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - співорганізатор, 18 – 21 червня 2024 р. понад 100 учасників.

Питання наукового забезпечення публічного управління та державної служби, її реформування в умовах війни, забезпечення стійкості державного управління та інші актуальні питання. - [http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[6958\]\[news_id\]=19101](http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[6958][news_id]=19101)

Засідання круглого столу на тему «Служба в органах державної влади України в умовах безпекових викликів та реформ». 20 червня 2024 року. 25 учасників.

Обговорені питання викликів, які постали перед публічним управлінням і державною службою України, засоби підвищення її стійкості та ефективності в умовах російсько-української війни, процеси європеїзації державного управління, питання престижності та відкритості державних службовців. -

Експертний колоквиум за міжнародної участі «Євроінтеграція України в умовах російсько-української війни: геополітична ситуація, стратегія та конкретні кроки для вступу в ЄС». 9 травня 2024 року. 30 учасників з України, Румунії, Польщі і Молдови.

Питання, які обговорювались:

Виклики і завдання європейської інтеграції на сучасному етапі

Врахування досвіду зарубіжних країн- членів ЄС та інші. [http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[6958\]\[news_id\]=19102](http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[6958][news_id]=19102)

Науково-практичний колоквиум «Ефективні шляхи протидії дезінформації та спеціальним інформаційним операціям (СІО) у контексті реалізації Стратегії інформаційної безпеки України», 4 квітня 2024, понад 50- учасників. Учасники обговорювали питання захисту національного інформаційного простору України в умовах триваючої війни з Росією, необхідність формування критичного мислення та навичок протидії гібридним інформаційним атакам і спецопераціям на особистісному рівні, важливість розуміння здобувачами вищої освіти сучасної інформаційної політики України, яка формує нову модель комунікативної стратегії на Європейському транскордонні. -

[http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[6958\]\[news_id\]=18959](http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[6958][news_id]=18959)

Круглий стіл «Місцеве самоврядування – фактор стійкості демократії в Україні в умовах війни», 4 грудня 2024 року. 30 учасників.

Питання:

виклики розвитку громад в умовах воєнного стану: адаптацію до нових реалій, забезпечення базових потреб мешканців у складних умовах, вплив воєнного стану на функціонування місцевих органів влади тощо.

стратегічного планування, яке є умовою успішного розвитку територіальної громади: розробку ефективних стратегій відновлення, залучення ресурсів і партнерів для розвитку, планування дій для зміцнення економічної, соціальної та інфраструктурної стійкості. -

<http://www.cppk.cv.ua/index.php?cid=2331&page=1>

7. Інтелектуальна власність

Кількість поданих заявок на винаходи _____; корисні моделі ____; отриманих патентів на винаходи _____; корисні моделі ____; отриманих свідоцтв про реєстрацію авторських прав _____.

8. Матеріали для реклами досягнень підрозділу - нова методика, новий матеріал, виріб, макет приладу, підручник, посібник, тощо (Додаток 3, 1-2 розробки). Додатково подати презентаційний матеріал перспективних розробок у вигляді презентації (Додаток 4, 1-2 розробки).

9. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених:

– перелік наукових гуртків, товариств, літстудій та кількість студентів, які беруть участь у роботі, їх досягнення;

Кафедра активно залучає студентську та аспірантську молодь до науково-дослідницької праці. При кафедрі працює студентське наукове товариство «Аналітик», яке виступає організатором низки заходів. В тому числі студентських наукових дебатів, наукових досліджень тощо. Координує його роботу ас. Равлик І.О.

<http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09tovarustvastud/analyk>

Також при кафедрі діє Євроклуб імені Жана Моне "Unity Path", який у поточному році також проводив низку публічних наукових і науково-популярних заходів. Координує його роботу доц. Нечаєва-Юрійчук Н.В. – <http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09tovarustvastud/euroclub>

Слід відзначити також активну роботу студентського клубу «Ідея для майбутнього», яким було проведено низку заходів, в тому числі при особистій участі зав. кафедри проф. Круглашова А.М. - <http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/09tovarustvastud/idea>

– впровадження результатів дипломних робіт;

– проведені на базі університету олімпіади, студентські наукові конференції;

На щорічній студентській науковій конференції в нашому університеті, яка була проведена 16 - 18 квітня 2024 р. виступили 12 студентів, що навчаються на кафедрі, зі своїми доповідями.

- виступи на Всеукраїнських і міжнародних конференціях (вказати кількість доповідей за участю студентів і назви конференцій);
- участь у виставках, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах;
- отримані нагороди у Всеукраїнських і міжнародних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт, чемпіонатах різних рівнів, мистецьких конкурсах; стипендії, гранти тощо (вказувати прізвища переможців, чемпіонів).

Цього року, кафедра також проводила перший і наразі єдиний етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Його переможцями у 2024 році стали:

Політологія

1. Присмотров Ілля Денисович, 4 курс, Політологія (Молочко Павло Олександрович)
2. Мостовий Назар Йосипович, 4 курс, Політологія (Бурдяк Віра Іванівна)
3. Потятинник Ростислав Любомирович, 3 курс, Політологія (Ротар Наталія Юріївна)

Публічне управління та адміністрування

1. Загул Анастасія Василівна, 5 курс, Публічне управління та адміністрування (Недокус Ігор Степанович)
2. Кушнір Наталія Володимирівна, 5 курс, Публічне управління та адміністрування (Круглашов Анатолій Миколайович)
3. Пастух Анастасія Сергіївна, 3 курс, Публічне управління та адміністрування (Швидюк Сергій Мирославович)

Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом

1. Васенда Олеся Володимирівна, 4 курс, Політологія (Бурдяк Віра Іванівна)

Гендерні дослідження

1. Власова Анастасія Ярославівна, 2 курс, Політологія (Цікул Ірина Василівна).

10. Грантова діяльність

Інформація про участь у грантових програмах (міжнародні, державні). Назви проєктів, на які конкурси *подавались заявки*, які з них отримали фінансування та в якому обсязі.

Круглашов А.М. Старший експерт. Центр досконалості імені Жана Моне Кишенівського державного університету, Молдова, 2023 - 2025 рр. Проєкт „Strengthening democratic sustainability through civic education" Project 10108523 4 - SDSCE, загальний бюджет проєкту – біля 98000 євро

Круглашов А.М., за участю Нечасвої-Юрійчук Н.В. Участь у діяльності Центру Досконалості імені Жан Моне, CEWSE II (Centre of Excellence at Warsaw School of Economics on “Global Public Goods Management and Sustainable Growth in the Policy and Practice of the EU”), виконується Кафедрою імені Жана Моне у Варшавській школі економіки,

співфінансований ЄС через Програму Erasmus+, 2024 – 2027, загальний бюджет проєкту біля 100000 євро.

Стрельчук Н.В. Дослідницька стипендія на віртуальну наукову резиденцію у Центрі перспективних досліджень Голокосту імені Джека, Джозефа і Мортона Менделів Меморіального музею Голокосту США (Вашингтон, округ Колумбія), 2024.

Нечаєва-Юрійчук Н.В. International Students Adaptation and Integration (Інтеграція та адаптація іноземних і студентів)» (INTERADIS), який реалізовується ЧНУ імені Юрія Федьковича за програмою ERASMUS+ KA2 (наказ №260 від 21.07.2021 р.)

Нечаєва-Юрійчук Н.В. Міжнародний проєкт “Громадяни досліджують локальну історію пакту Молотова-Ріббентропа у Чернівцях”, який реалізується у межах Угоди про співробітництвоміж ЧНУ імені Юрія Федьковича та Дюссельдорфським університетом ім. Г.Гейне (Німеччина) у період з 1 травня 2024 року до 31 травня 2025 року (Нечаєва-Юрійчук – координатор проєкту від ЧНУ). Наказ №154 від 14 травня 2024 р.

11. Інформація щодо створених навчально-наукових підрозділів (Центри, лабораторії) (копія положення)

Завідувач кафедри

проф. Круглашов А.М.